NOORD-BRABANDER.

NUMMER 137. 'S BOSCH. ZATERDAG 14 NOVEMBER 1835.

Kerkelijke Staat.

ROME, den 16 October jl. heeft de H. Vader de hoofdkerk van *St. Jan van Lateranen* bezocht en na het H. Sacrament in de *Clemens*-kapel en voor het gemeenschappelijk altaar de hoofden van de Prinsen der Apostelen te hebben vereerd, vele merkwaardige zaken in bovengenoemde gewelven, onder anderen eene beeldhouwerij van de vierthiende eeuw, het werk van den vermaarden *Giotto*.

Den 19 bezocht de H. Vader in al dezelfs bijzonderheden de hoofdkerk van den H. *Paulus* en bewonderde de werken, welke op zijne bevelen gedaan waren om dit oud gebouw te herstellen. De kostbare marmeren kolommen verdienen hier wederom van alle kanten en Z. H. was bij het plaatsen van eene derzelve tegenwoordig en verbaasd over de voortreffelijke pilasters, standbeelden, bas-reliefs en andere ornamenten waarmede dagelijks deze schoone kerk versierd wordt, welke nog treffender en rijker zal zijn, dan zij voor den noodlottigen brand was. Den 20 begaf zich den H. Vader naar de kerk van de heilige *Maria Majora*, deed aldaar zijn gebed, bezocht de kapel van de H. *Confessorius* en vervolgens het klooster der *Annunciaden*.

Frankrijk.

PARIJS, den 10 *November*.

De openbare bibliotheek alhier bestaat tegenwoordig een boek, in alphabetische orde de namen bevattende van al de ongelukkigen, die gedurende het bestuur van *Robespierre* en zijne medestanders om het leven zijn gebragt. Dit boek telt 300 bladzijden.

— De berigten van de spaansche grenzen bevestigen dagelijks meer en meer dat de troepen der Koningin op den 23 October een gevecht zullen hebben geleverd, met dien uitslag, dat de insurgenten op 3 à 4 duizend worden begroet, waarvan slechts een vrij aanzienlijke gedeelte, niet is gesneuveld of gekwetst geworden, maar vermist.

— Het dagblad van Barcelona van den 30 bevat een treurig verhaal van den staat der provincie Catalonien. Inwoners uit verschillende steden worden daar gezegd, houden zich in de bergketenen op, die het land doorsnijden, en verspreiden wijd en zijd schrik en verwarring; de gemeenschap tusschen de steden is afgesneden, en handel en nijverheid staan volkomen stil. De generaal *Mina* wendt in deze rampen te voorzien, doch is daartoe buiten staat, zoo omdat het hem aan de magt, als omdat de weinige troepen die ter zijner beschikking behoorden te staan, naauwelijks zijne bevelen gehoorzamen. Hetzelfde blad voegt daarbij, dat de carlisten, onder aanvoering van den bekenden *Ros d'Eroles* Salsiona belegerd hebben, en die plaats alleen door de dapperheid der bezetting is behouden gebleven.

— De bijzondere berigten die men uit Katalonien ontvangt bevestigen, dat deze provincie geheel aan wanorde en regeringloosheid is overgegeven.

België.

BRUSSEL, den 12 *November*.

De Kamer van vertegenwoordigers heeft dingsdag hare werkzaamheden hervat met het hoofdelijk appel en het voorlezen van het proces-verbaal der vorige zitting. Door den minister van financien werd een rapport gedaan betrekkelijk het reeds rondgedeeld budget van uitgaven over 1836, en daarbij de verzekering gegeven dat de bestaande belastingen voldoende waren tot bestrijding der voorgestelde uitgaven. Vervolgens rees er eene discussie door den heer *Rodenbach* geprovoceerd, die zich beklaagde over de vertraging die er met het uitbrengen van het rapport op de gemeente-wet had plaats gevonden. Na nog eenige woordenwisselingen van weinig belang, werd de discussie over ontwerpen betreffende de veldpost en de los-venten op heden donderdag bepaald, waarna de vergadering uiteen ging.

— De graaf *Arrivabene d'Hemricourt*, voormalig lid van de eerste kamer der Staten-Generaal, is onverwacht op zijn kasteel van Lantremange overleden.

— Op den 25 dezer zal de nieuwe stoomboot naar het vlaamsche hoofd in dienst gesteld worden.

— Men berigten aan uit Luxemburg, dat er in deze laatste dagen [illegible] der fransche [illegible] geene gebeurtenissen [illegible] plaats hebben gehad.

— De londensche dagbladen van den 9 dezer melden hoofdzakelijk, dat het parlement den volgenden dag tot den 17 December geprorogeerd zou worden.

— Ter gelegenheid van de in dienst treding van den nieuw benoemden lord maire, werd er in de hoofdstad een prachtig gastmaal gegeven, waarbij vele hooge ambtenaren en eenige leden van het korps diplomatiek tegenwoordig waren.

— Te Ostende heeft zekere heer *Dalton*, een engelschman, dezer dagen een' arend geschoten, welke eene vlugt had van 8 voet 8 duim; dezelve behoorde tot de grootste soort en was van eene lichtbruine kleur.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, den 13 *November*.

In den avond van woensdag den elfden dezer is tusschen 6 en 7 uren in de gemeente Elshout, bij Heusden, eene brand ontstaan in den stal van den heer burgemeester *H. Pulles*, welke zoodanig toenam, dat binnen korten tijd de stal en het daarbij gelegen huis een prooi der vlammen werden. Bij deze ramp (zonder te gewagen van zijne twee honderd weinige jaren afgebrande koren- en ruw-mijten) zijn, naar men vernoemt, 2 paarden, 7 koebeesten, nagenoeg de geheele voorraad, goud en zilver, meubelen enz. voor het grootste gedeelte, verbrand; gelukkiglijk is de daarbij gelegene schuur behouden gebleven.

De voorraad van de spoedig toegesnelde hulp der spuit, welke zich in het naburig Oudheusden bevond, is het den ingezetenen en de marechaussee, gestationeerd te Heusden, die dadelijk bij het vernemen van den brand waren toegesneld, gelukt, in den nacht den brand meester te worden. De oorzaak en de schade is voor als nog onbekend; intusschen vernoemt men dat het huis en aanbouwigheden benevens den inboedel in eene brandwaarborg maatschappij verzekerd waren.

— Bij besluit van den 29 October ll. heeft Z. Exc. de minister van financien, onder anderen uit aanmerking dat, in afwachting van de nadere verordeningen op den in- en uitvoer van vreemde granen, welke thans aan de Staten-Generaal ter overweging zijn ingezonden, de noodige maatregelen behooren te worden genomen, welke van de eene zijde voorden eenigen landbouwer het leveren van binnenlandsche passporten, op grond van art. 161 der wet van 26 Augustus 1822 gemakkelijker kan maken, en van de andere zijde kunnen strekken ter wering van de misbruiken, die tot groot nadeel zoo van den inlandschen landbouw als van de schatkist worden gepleegd, bepaald, dat elke lading, losing of vervoer [illegible] duurzamen van voorschreven bewijs, of in meerdere hoeveelheid dan het bewijs, na aftrek van reeds gedane transporten, toelaat, voor zoover het niet valt in de uitzondering van §f van art. 161 voormeld (zijnde de voortbrengselen van den grond, die van de akkers naar de schuren overgedaan, of daarvan gebruikt naar den molen of ter markt gebragt, of van daar terug gevoerd worden), voorloopig zal worden aangehouden tot dat de vervoerders deugdelijk zullen hebben doen blijken, dat de uitzondering van §b van hetzelfde artikel daarop toepasselijk is, bij gebreke waarvan zal worden gehandeld als bij het dat van voormelde wetsbepaling is voorgeschreven.

— Wij vernemen, uit eene echte bron, dat de pruissische regering aan ons gouvernement verschillende nota's heeft toegezonden, betrekkelijk de bij onze kamers aanhangige graanwet. De pruissische regering betuigt daarbij hare verwondering, dat het nederlandsche bestuur deze wet voorstelt, op een tijdstip, dat alle staten van Europa teruggekomen van het verkeerde stelsel, om den landbouw ten koste van de verbruikers te willen beschermen. Verder

geeft de pruissische regering te kennen, dat zij in hare weigeving *reglementen* tegen onzen handel en nijverheid zal nemen indien de bedoelde graan-wet hier te lande wordt aangenomen en ten uitvoer gelegd.

— Men vernomt, dat zich dezer dagen de vraag heeft voorgedaan, of minderjarige, ter take van bedelarij aangehouden, op zich zelf de keus kan doen, bedoeld bij art. 3 van 's Konings besluit van 12 October 1825, no. 175, om namelijk, of voor den regter, of onmiddelijk en zonder te regt te staan, naar een bedelaars-gesticht gebragt te worden, dan wel of hij hierin door den raad zijner ouders moet of kan worden bijgestaan, en deze dus daarover moeten of kunnen worden gehoord. Het departement van binnenlandsche zaken de oplossing dezer vraag aan den Koning onderworpen hebbende, zoo heeft het hoogstdenzelve behaagd, bij besluit van 8 October jl. te bepalen, dat art. 3 van Zr. Ms. besluit van 12 October 1825 no. 175, niet toepasselijk is op kinderen en minderjarigen, wegens bedelarij aangehouden, maar dat deze altijd en in alle gevallen voor den regter zullen worden gebragt.

— De directeur-generaal voor de marine heeft ter kennisse van alle zeevarenden en verder daarbij belanghebbenden gebragt, dat de beide steenkool-vuren, op het westeinde van het eiland Terschelling, hebben opgehouden te branden en vervangen zijn door een draaijend lenticulair lamplicht, geplaatst op den toren, genaamd de Brandaris, staande op het westeinde van het vermelde eiland, 54 ellen (metres) verheven boven den waterspiegel van het gewoon hoog water, en mitsdien bij een goed vuurzigt door den zeeman zal kunnen ontwaard worden op eenen afstand van vijf duitsche zeemijlen van 15 in één graad, meer of min, naar gelang dat het oog van den waarnemer zich boven den waterspiegel geplaatst vindt doch minder ver naar gelang eener ongunstige luchtgesteldheid, dat dit licht, iedere minuut, eene verschijning oplevert, durende op den afstand van 4 duitsche zeemijlen nagenoeg 14 à 15 secunden, terwijl de grootste schittering alsdan 6 secunden duurt. Op eenen minderen afstand dan dien van vier duitsche zeemijlen worden de verschijningen voorafgegaan en gevolgd door eene roste, doch vrij heldere flikkering, gelijkende naar die van eene kleine ster; zijnde het licht van eene geelachtige tint, en hetwelk alle nachten van zons ondergang tot aan den dageraad brandende zal gehouden worden.

— Z. M. de Koning van Denemarken heeft eene gouden medaille uitgeloofd, ter waarde van twintig ducaten, voor den eersten ontdekker eener teleskopische komeet, onder de volgende voorwaarden: 1. De medaille zal gegeven worden aan den persoon, die het eerst zal ontdekt hebben eene teleskopische komeet (dat is, eene komeet welke tijdens hare ontdekking onzigtbaar is voor het ongewapend oog), wier omloopsbaan nog niet bekend is. 2. De ontdekker moet daarvan onverwijld kennis geven aan Prof. *Schumacher* te Altona. 3. Deze kennisgeving moet volstrekt[elijk] geschieden bij de eerste postgelegenheid na de ontdekking. 4. Dit eerste bericht moet behelzen, niet alleen het tijdstip der ontdekking, zoo naauwkeurig mogelijk bepaald, om alle betwisting van aanspraak op de medaille voor te komen, maar ook de naauwkeurige mogelijke bepaling van de standplaats der komeet, en de figuur van haren loop, voor zoo veel daarvan uit de waarneming van eenen enkelen nacht kan worden opgemaakt. 5. Indien de waarneming van den eersten nacht niet toereikend is, om deze opgaven te doen, moet de waarnemer terstond na zijne tweede waarneming een tweede bericht zenden, met eene opgave van de lengte der plaats, indien het niet een bekend observatorium is: maar de hoop op eene tweede waarneming kan nimmer het uitstellen eener eerste kennisgeving verontschuldigen, ook dan niet, wanneer er op de plaats geen vast postkantoor is. 6. De medaille zal worden toegewezen 12 maanden na de ontdekking der komeet, na welk tijdsverloop niemand meer zijne aanspraken kan doen gelden. 7. Prof. *Schumacher* en de heer *Francis Baily* te London zijn verkozen om te beslissen, welke ontdekking als de eerste moet beschouwd worden, en in geval van verschil zal Dr. *Olbers* te Bremen scheidsregter wezen.

Het *Journal Historique et Littéraire* van Luik deelt het navolgende mede:

Wij vernemen uit eene goede bron dat de encyclieke brief van den Heiligen Vader aan de geestelijkheid van Zwitserland gerigt, de gelukkigste gevolgen gehad heeft.

Wij roepen thans byzonderlijk de aandacht onzer lezers in over de nieuwe verordeelingen welke het doorluchtig hoofd der Kerk heeft uitgesproken. Met welke waakzaamheid beschouwd de opperste herder het geloof niet, waarvan de heilige bewaring aan hem is toevertrouwd! Met welke kracht en moed worstelt hij niet tegen de ongelukkige omstandigheden, waarin wij ons bevinden, zonder zich een oogenblik te laten afschrikken of door talrijke vijanden, die de kerk aanvallen te laten ontmoedigen! overal waar hij dwaling ontdekt, vervolgt hij dezelve, om het even wat ook de kunde, het geloof en hoedanigheid der nieuwigheids inroerders zij. Nog geene vijf jaren bekleed hij den Stoel van *Petrus* en hoevele strijden heeft hij niet reeds tot te houden gehad? Dan is het met de volken die hij tot onderwerping moet aanmanen, dan met de Vorsten, die hij tot hunnen pligt moet terug roepen, dan eindelijk met de zoogenaamde hervormers van den godsdienst, die hij moet veroordeelen. Getuigen de breve aan de Polen, de twee allerdiepste brieven aan de bisschoppen der christenheid en die aan de geestelijkheid van Zwitserland, de vermaningsbrieven aan de gouvernement van Portugal, de breven over de gemengde huwelijken, eindelijk de veroordeelingen van de abbés *de la Mennais, Chatel, Beautin* en *Hermes!* God zij geloofd in zijnen Vikaris. Mogt *Gregorius XVI* nog lange jaren leven! Mogten al de bisschoppen der katholijke wereld zich meer en meer aan Hem aansluiten! Mogten zij vooral zijne kracht en moed navolgen, om de dwaling, onder welken vorm die zich ook voordoet, te bestrijden!

Het strekt ons tot een bijzonder genoegen albier een artikel te kunnen herhalen, hetwelk de redacteurs van het dagblad *l'Union* in hun nommer 282, betrekkelijk het *Missale Romanum*, gedrukt bij den heer *P. J. Hanicq* en voorkomende op de tentoonstelling der nationale nijverheid te Brussel onder no. 469, gegeven hebben.

Missale Romanum.

Vervaardigd door den heer *P. J. Hanicq*, van Mechelen, voorkomende op de nationale tentoonstelling van 1835. Dit overheerlijk werk, hetwelk niet minder dan drie jaren arbeids gekost heeft, is niet alleen het eenige typographisch kunststuk der tentoonstelling, het is daarenboven een kunststuk der boekdrukkunst in het algemeen in onze dagen even als in alle tijden. Maar hetgeen vooral bewonderd moet worden, is dat men zou moeten opklimmen tot de vermaardste uitgaven van *Plantin* ontrent de XVI^de^ eeuw, om eene uitvoering te vinden in *rondeu en zwarte letter* even zoo schoon als naauwkeurig. Telkens zal men zich door de bijzonderheden waarin wij gaan treden, dat alles wel overwogen, het toppunt van volmaaktheid door den heer *Hanicq* schijnt bereikt te zijn. Alzoo heeft na verloop van drie eeuwen de drukkerij van *Plantin*, eenen haar waardig mededinger gevonden. Mechelen erft dus den ouden roem van Antwerpen en den grootsten lof, welke men den heer *Hanicq* kan betuigen, is, te toonen dat hij waardig is de *Plantin's* na te volgen.

Om het werk van den heer *Hanicq* wel te beoordeelen, moet men vooraf de talrijke moeijelijkheden, welke de druk in twee kleuren oplevert, in aanmerking nemen. Hetzelfde blad moet vier trekken of drukken ondergaan en er is een tusschentijd van 3, 4 en zelfs van 5 en 6 weken of meerder tusschen de eerste en laatste noodig, naar gelang de te overkomene moeijelijkheden min of meer groot zijn en gedurende welken tijd het papier in denzelfden staat van vochtigheid moet bewaard worden.

Elke verwanderíng van den dampkring heeft eenen invloed op het papier hetwelk inkrimpt of zich uitrekt en echter behoort hoe dat bij elke trekking de zwarte letters *juist* naast de vooral gedrukte roode geplaatst zijn. Voegt hierbij, de moeijelijkheid om den roeden inkt te gebruiken, die aan de letters blijft kleven.

Om dat er niets aan de correctie zoude ontbreken, heeft de uitgever zich langen tijd daarmede bezig gehouden, alvorens het drukken te ondernemen. Vele oude uitgaven zijn gecollationneerd, opdat men zich naar een enkel afschrift zou kunnen gedragen. Telkens deze onderscheidene uitgaven met elkander niet overeenstemden, zijn de twijfelachtige teksten aan ervarene geestelijken onderworpen geweest, die daarvan den regten en oorspronkelijken zin hebben bepaald.

Vier correctors, behoorende tot de drukkerij, hebben de proeven met de grootste oplettendheid herzien en een [illegible] geestelijke heeft dezelve vóór het afdrukken laatstelijk nagezien. Ondanks al van zoovele voorzorgen is echter eene drukfeil onopgemerkt ontglipt, uithoofde dezelve in al de editien, welke de uitgever bezat, bestond, en alwaar men leest, *Sabbato Quatuor temporum advent . . . . . levabit nos*, DOMINE *Deus noster*, terwijl de schriftuur zegt, *levabit Dominus Deus noster*. Het is aan een der drie eerwaardige geestelijken, die de bladen *na* het afdrukken herzien hebben, te danken dat men zulks ontdekt heeft. Om die fail te doen verdwijnen, is een carton gedrukt geworden en de tekst is alzoo volgens de goede vertaling in de uitgave van Mechelen pag. 71, 2 kolom, 2 linie hersteld geworden.

Dit bewijst met welke naauwkeurige oplettendheid men tot de verbetering der uitgave is te werk gegaan, welke door twee geestelijken verklaard is te zijn *zonder fout*, en welker getuigschrift bij den missaal is gevolgd.

De uitgever heeft al de missen, welke sedert een aantal jaren achtervolgelijk voor de gehele christenheid, daargesteld geworden zijn, op hunne plaats gevoegd, terwijl deze in de andere uitgaven bij vorm van appendix gevonden worden.

Met moeite kan men de aanzienlijke voorschotten van gelden gelooven, welke de uitgever heeft moeten doen, gedurende drie jaren, 5 à 6 drukpersen te onderhouden, die alleen voor dit werk gebruikt werden en voor platen op koper-snee, welke uitgevoerde zijn naar teen schilderijen, onlangs zamengesteld door een vermaard schilder, den heer *Piqué*, die een geruimen tijd te Rome verbleven is.

Er blijft ons niets meer over te zeggen, betrekkelijk deze overheerlijke uitgave van het *Missale Romanum* van den heer *Hanicq* van Mechelen, dan dat dezelve al de hedendaagsche uitgaven, alle betrekking tot de uitvoering, waarmede wij dezelve vergeleken hebben, oneindig overtreft, zoo ten aanzien van het papier, [illegible] satineerd velin) als voor den druk in [illegible] waarvan men zeggen kan dat de heer *Hanicq* het [illegible] heeft met denzelven tot de hoogste [illegible] te brengen. Wij kennen slechts eenen [illegible] gedrukt te Norwich (in Engeland) in 1830, die aan [illegible] voor als dat van den heer *Hanicq* aanbiedt, en nog is de druk op vele plaatsen mislukt, zonder te rekenen dat eenige bladen papier, ten gevolge der vochtigheid, geplakt (*piquées*) zijn. De prijs van dezen Brevier bedraagt de enorme som van 52 franken, zoodat de Missaal van Mechelen twee derde minder duur is. En de veronderstelling alleen, dat alle zaken gelijke waarde hebben, want het typografisch kunststuk van den heer *Hanicq* heeft geen gelijke noch wederga-

WEERKUNDIG OVERZIGT OVER DE MAAND OCTOBER 1835,

ingezonden bij het Genootschap ter bevordering van de natuurkundige Wetenschappen te Gronihgen,
uit de Oude Pekel-A.

BAROMETER.

Hoogste stand	Laagste stand	Verschil	Gemiddelde hoogte
29,7 d. 16 smor., s mid. en d. 18 smid.	27,11, den 10 's middags.	1 d. 17/4 L.	29, 0.10.

THERMOMETER.

Hoogste stand	Laagste stand	Verschil	Gemiddelde hoogte
64°, den 2.	32°, den 18 en 29.	32°.	45°. 5.1.

LUCHTSGESTELDHEID.

Betrokken	29	malen.
Bewolkt	24	——
Helder	24	——
Regen	11	——
Mist	5	

Des nachts tusschen den 7 en 8, tusschen den 17 en 18 en tusschen den 28 en 29 *voor*t, die in den vroegen morgen telkens voortduurde.

Eene *gemiddeld* koudere Oct. maand, dan in verscheidene jaren is waargenomen, die echter voor het overige vrij gunstig was, vooral in het begin; somtijds vrij windig; nu en dan veel regen, zoo als den 12. De vrij sterke nachtvorsten begonnen eerst vroeg, telkens (behalve den 29) met *Oostenwind*.

WINDSGESTELDHEID.

Tusschen	Z.	en	W.	(vlak W. daaronder gerekend)	35	malen.	Zachte wind	41 malen.
——	N.	—	W.	(—— N. —— ——)	11	——	Windig	26 ——
——	N.	—	O.	(—— O. —— ——)	22	——	Hevige wind	10 ——
——	Z.	—	O.	(—— Z. —— ——)	25	——	Sjil	16 ——

De Barometer zeer veranderlijk, zijnde het verschil tusschen den hoogsten en laagsten stand voor dezelfde maand in verscheidene jaren niet zoo groot opgemerkt, gaande Oct. 1834 nog eene halve lijn te boven. In de eerste 10 dagen was de veranderling het grootste. Van den 10—18 meer regelmatig klimmende, van den 19—24 weder meest geregeld dalende. Van dien dag af tot aan het einde der maand weder zeer veranderlijk. Was de laagste barometerstand tijdens de gedane waarnemingen 27,11, den 10 's middags en 2 uren te half 11 teekende het kwik nog eene halve lijn lager, t. w. 27,11, een stand, welken men in verscheidene jaren niet heeft opgemerkt, dan den 3 Febr. 1833, na storm, bij hevigen windvlaag gegen, terwijl het nu den 10 Oct. hier slechts een zeer zachte W. wind voel en regeerde. Elders heeft men intusschen onweder en storm gehad, tusschen den 10 en 11 Oct. bij een' zeer lagen barometer, (te Frankfort, onder anderen, 27,6), terwijl hier in den avond en nacht de barometer reeds weder 3—5 lijnen was gerezen. De eerste daling begon hier tusschen de avondwaarneming van den 8 en den morgen van den 9 van 4 lijnen, nogmaals 4 lijnen van den middag tot den avond op den 9, welke daling zoowel zonder stilstand voortduurde tot den 10 te half elf, zoodat de barometer in minder dan 2 dagen eene daling onderging van 8 lijnen, des middags van den 8 teekende de barometer 8 d. 3 l. en den 10 's voormiddags den 11 uren 27,11. Het was te verwonderen, dat geen van die merkwaardige dagen meer en omstandiger berigten konde bekomen.

De *Thermometer* maakte ook hij de aanmerkelijke verschillen tusschen de hoogste en de laagste standen, vooral in de rijzing des kwiks op verscheidene dagen, zoodat den 2 en den 9 telkens eene rijzing waargenomen van 18°. De sterkste daling was daarentegen slechts van 12° op den 29, bij wind en regen. In de laatste helft der maand had er eene meerdere eenparigheid plaats. Hoofdwind was er eigenlijk niet.

100ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

3de en 6de Trekking: Geene.

4de —— No. 2298 *f* 1000; No. 10627 *f* 15,000; No. 17336 *f* 1000; No. 14219 *f* 1000;

8de —— No. 22650 *f* 10,000; No. 13[illegible]; No. 11601 premie *f* 2,000.

Heden overleed alhier aan de gevolgen van eene langdurige ziekte onze waarde Broeder en Oom, de Broeder de Heer

FRANCISCUS [illegible] DOUTERMANS,

in den ouderdom van [illegible] jaren, 11 maanden en 25 dagen, na [illegible] jaren gewoond te hebben in de H. H. Sacramenten.

JOS. DE WIJS.
Uit aller naam.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

De Boekhandelaar *J. R. VAN ROSSUM*, te *Utrecht*, zal op Maandag den 23 November 1835 en volgende dagen, ten zijnen huize Verkoopen: Eene Uitmuntende Verzameling van BOEKEN, in onderscheidene TALEN en WETENSCHAPPEN, waaronder uitgezonderd:

In Folio. NIEUW TESTAMENT, *Kapitale Letters*, — *in* Large *Octavo*. *Psalmen in Dutch* & *French*. — *Dutch Bible*, 6 Dln., — Scheuchzer & Vermare, *Herbal en in Psalmos*, 6 Dln., — Schuyer & Vermare, *Herbal en in Psalmos*, 10 Dln. — Calmet, *Woordenboek Wereldl. Geschiedenis*, 10 Dln. — Calmet, *Woordenboek v. d. Bijbel*. Compl. — ENCYCLOPEDIE *avec Supplement par* Dumpot & Lambert, 32 Dln. Compl. — *Nouveau Naturelijke Historie der Verschuiren*, 4 Dln. — *Metamorphoses d'Ovide*, — Telemachus, *Atlas Historique*, — *Fables de* Florian, — Les Aventures de Telemaque, met Platen, — Fenelon, — *Oeuvres*, 6 Dln. — *Dictionnaire Universel*, — *Dictionnaire Historique*, — *Dictionnaire Geographique*, — *Dictionnaire de Commerce*, — *Dictionnaire de Medecine*, — *Dictionnaire de Peinture*, — *Dictionnaire de Musique*, — *Dictionnaire de Marine*, — *Dictionnaire de Chimie*, — *Dictionnaire de Physique*, — *Dictionnaire de Mythologie*, — *Dictionnaire de Fables*, — *Dictionnaire de Geographie*, — *Dictionnaire de Geographie Ancienne*, — *Dictionnaire de Geographie Moderne*, — *Dictionnaire de Geographie Sacrée*, — *Dictionnaire de Geographie Profane*, — *Dictionnaire de Geographie Universelle*, — *Dictionnaire de Geographie Physique*, — *Dictionnaire de Geographie Politique*, — *Dictionnaire de Geographie Militaire*, — *Dictionnaire de Geographie Maritime*, — *Dictionnaire de Geographie Commerciale*, — *Dictionnaire de Geographie Industrielle*, — *Dictionnaire de Geographie Agricole*, — *Dictionnaire de Geographie Forestière*, — *Dictionnaire de Geographie Minière*, — *Dictionnaire de Geographie Navale*, — *Dictionnaire de Geographie Aérienne*, — *Dictionnaire de Geographie Spatiale*, — *Dictionnaire de Geographie Cosmique*, — *Dictionnaire de Geographie Universelle*, — *Dictionnaire de Geographie Physique*, — *Dictionnaire de Geographie Politique*, — *Dictionnaire de Geographie Militaire*, — *Dictionnaire de Geographie Maritime*, — *Dictionnaire de Geographie Commerciale*, — *Dictionnaire de Geographie Industrielle*, — *Dictionnaire de Geographie Agricole*, — *Dictionnaire de Geographie Forestière*, — *Dictionnaire de Geographie Minière*, — *Dictionnaire de Geographie Navale*, — *Dictionnaire de Geographie Aérienne*, — *Dictionnaire de Geographie Spatiale*, — *Dictionnaire de Geographie Cosmique*.

In Octavo. Guillon, *Bibliothèque des Pères*, 26 Dln. — Prosper, *Dictionnaire Historique*, 12 Dln. — Butyler, *Vies des Saints*, 22 Dln. — Wereldsche Geschiedenis, 3 dln. — TEGENWOORDIGE STAAT van alle Volken, Compl. — Kort Vaderlandsch Woordenboek, — Hille, *Magie ofte die Kunder Kraften*, — Ioannis *Pantarium medicinalium*, — Portenius, *Leven van Grieken en Romeinen*, — Schiller's *Sammtliche Werken*, — *Oeuvres de* Rousseau, 38 Dln. — VONDEL's *Werken*, 21 Dln. Voorts een APPENDIX van zeer veel nieuwere *Hoogduitsche Werken*, eene talrijke Collectie *Platen en Boekjes*, twee beste VIOLEN en DWARSFLUIT, Bankstoelen, waaronder eenige kostbare, *Uitsche Pijpen*.

De Catalogus wordt niet algemeen verzonden, maar is op *franco* aanvrage à 10 Cts. verkrijgbaar te *Almelo* bij Somma, te *Amsterdam* bij Brelen & Nahuys & Comp., te *Arnhem* bij Vanmeulen, te *'s Bosch* bij Gebr. Langenhuysen, te *Delft* bij van Aalten, te *Deventer* bij Robijns, te *'s Hage*, bij Langerhuysen, te *Rotterdam* bij Kolff.

Bij wien ook Commissien voor deze Verkooping worden aangenomen.

BEKENDMAKINGEN.

BELANGRIJK BERIGT.

Met bewilliging van Z. H. den Hertog van Nassau, onder waarborg van den Hertoggelijken Commissaris en opperbestuur van de Hertoglijke Regering, zal onveranderlijk plaats hebben de Verkooping door middel van aandeelen van de met roem bekende schoone

DURINGSCHE KURGEBOUWEN, met TUINEN en TOEBEHOOREN, te

WIESBADEN,

Een uur afstands van Mainz.

De Verkooping geschied den 23 December 1835. De Hoofdprijs dezer Verkooping bestaat in de bekoorlijk gelegene allerprachtigst ingerigte KURGEBOUWEN, met TUINEN en TOEBEHOOREN, van den Heer *Duringen*, in waarde van:

Een maal Honderd-vier en twintig Duizend Guldens,
in Conv. Munt van f 24 voet.

Deze Verkooping bevat in het geheel 35,000 tot verkoop bestemde Aandeelen.

Er bestaan 4,000 Prijzen van *f* 50,000, *f* [illegible] *f* 4,000, *f* 1,250, *f* 1,200, *f* 600, *f* [illegible] te zamen bedragende [illegible] Conv. Munt van *f* 24 voet.

De prijs van Aandeel is fl. 9 50 cents met het plan.

Bij overname van VIJF AANDEELEN worden een Aandeel toegegeven.

De prijs van 12 AANDEELEN (of 2 Series) is mark *f* 95 N. C.

EWOUD DE WIT & Comp.
Bankiers te *Mainz*, a/R.

Bestellingen geschieden ten Kantore van den Procureur *L. Schebbekaer* te *'s Hertogenbosch* aan de *Paardenmarkt*.

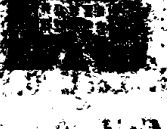

De Notaris *A. POLSTRA* te *'s Hertogenbosch*, daartoe Regterlijk gecommitteerd, heeft voor zijne principalen Provisoneel verkocht de volgende goederen, welke zijn ingezet met de Slagen.

Onder *ROSMALEN*.

1. Een HOEVE, genaamd Rondmeren, met de Kreitenaar

3. nr. 210, bestaande in een veldoortjenaard BOERE-HUIS, SCHUREN en andere GEBOUWEN, HEEREN-HUIS met verscheidene BENEDEN- en BOVENKAMERS, omplant met vele zware EIKEN-, YPEN- en ABEELENBOOMEN, groot 93 R. 50 E.

5 Perceelen TEELLAND aldaar, met eene DREEF van vele zware EIKENBOOMEN en een WANDELBOSCHJE, te zamen groot 9 B. 74 R. 84 E.

6 Perceelen WEILAND, naast elkander, buitendijks in den polder van der Eigen, te zamen groot 15 B. 70 R. 90 E.

6 Perceelen HOOILAND, naast elkander, gelegen aldaar groot 9 B. 18 R. 10 E.

Voorschreeven Perceelen met uitzondering van het Heeren-Huis en het Schaarhout, zijn in huur bij *L. Glandemans* voor *f* 450.00 jaarlijks . . . . . *f* 7580.»

2e. Een Perceel TEELLAND, genaamd Leeuwenhof met VOORTUIN, waarop verscheidene EIKENBOOMEN, gelegen in de Vlierdsche straat, groot 56 R. 90 E.; beland *L. Brouwers*, *H. van Someren* en *N. van Erp* . . . . . *f* 115.»

3e. Een HOUTBOSCH, genaamd de Rijskamp, Perceeltje TEELAND en VOORTUIN van EIKEN-, BEUKEN- en BERKENBOOMEN, groot 6 B. 86 R. 40 E.; beland de Heer *T. Sopers*, de Wed. *J. Glandemans*, de Verkoopers en de Heer *Del Marmol* . . . . . *f* 2150.»

4e. Een HOUTBOSCH, genaamd de Kleine Heikamp, gelegen aldaar in de Vliert, waarin EIKEN- en MASTBOOMEN, groot 1 B. 44 R. 50 E.; beland de Heer *J. A. Luyts*, de Wed. *Glandemans* en de Heer *T. Sopers* . . . . . *f* 450.»

5e. Een HAKHOUT, gelegen aldaar in de Vliert, groot 8 B. 1 R. 80 E.; beland de Erve *A. Kuypers* en de Heer *T. Sopers* . . . . . *f* 1200.»

De voorschreeven Houthosschen te zamen . . . *f* 3795.»

Nog zeide gemelde Notaris voor zijne principalen opgemeld en verkocht,

Onder *NULAND*.

6e. Een Perceel HOOILAND, gelegen in het Zeven Vaderendeel, groot 2 B. 66 R. 70 E.; beland het volgende Perceel, *D. W.* en *G. van den Akker* en Vrouwe de Wed. *J. C. van Bommel*; waarvan de gemiddelde huur in de zes laatste jaren bedraagt *f* 48.00. . . . . *f* 600-»

7e. Een Perceel HOOILAND aldaar, groot 1 B. 81 R. 30 E.; beland de Armen van Geffen, het vorige Perceel en Vlierden de Wed. *J. C. van Bommel* huur als voor *f* 43.33 . . . . . *f* 400-»

8e. Twee Perceelen HOOILAND, op het achterste Nuland, groot 1 B. 51 R. 12 E.; beland de Kindegeren *J. J. van Kooy*, *A. van Berkel* en *A. Heeren*, huur als voor *f* 30.80. . . . . *f* 350-»

9e. Een Perceel WEILAND, genaamd de Kapittelkamp, op het voorste Nuland, groot 1 B. 93 R. 50 E.; beland de Jonkvrouwe *Oosterlaa* en *A. van Kuijteren*, huur als voor *f* 24.00. . . . . *f* 375-»

10e. Een Perceel HOOILAND, genaamd de Hooge Weg, op het voorste Nuland, groot 1 B. 10 R. 90 E.; beland *H. van Nuland*, en de Erve *A. van Groenlaid*, huur als voor *f* 24.00. . . . . *f* 360-»

De finale verkooping zal geschieden, te *'s Hertogenbosch*, in het Oud Stads-Koffijhuis, bij *F. M. Hezemans*, op woensdag den 16 November 1833, des avonds ten Zeven ure.

*** Op den dertienden Februarij 1836, des voormiddags ten tien uren, zal ten Huysberge van *HEND. KOKS* te *Hedel*, voor DRIE of ZES jaren, aanvang nemende 1e Mei 1836, worden Verpacht de WIND-KOREN-MOLEN met de HUIZINGE en grooten HOF, staande en gelegen te *Dwiel* in den *Bommelerwaard*, waarvan de bevolking uit circa 2,500 zielen, en buiten deze geen ander Molen bestaat.

Inmiddels *UIT DE HAND TE HUUR*, bij den Eigenaar, de Heer E. A. SASSEN, te *'s Hertogenbosch*.

*** De Post van PRÆCEPTOR bij de Latijnsche Scholen te *Ruvenstein*, Provincie Noord-Braband, vacant zijnde, zoo worden degenen, welke genegen zijn denselven te bekleeden, en den, bij de Wet vereischten graad van KANDIDAAT IN DE LETTEREN besitten, uit deze opgeroepen om zich, voorzien van behoorlijke bewijsstukken voor 1 December eerstkomende in *persoon* of met *vrachtvrije brieven* te adresseren aan Curatoren van voormelde Scholen.

Zijnde de voordeelen aan deze Post verbonden, eene Inwoning in de Statie en een Jaarlijksch Traktement van *f* 380-00.

MARKTBERIGTEN.

's HERTOGENBOSCH, den 12 November.

Rogge,	*het nederlandsch mud*,	*f* 4.82	à 4.41.
Boekweit,		» 5.00	à 4.44.
Haver,		» 2.85	à 2.20.
Garst,		» 3.00	à 3.00.
Het nederlandsch pond boter		» 0.40	à 0.40.

De drie nederlandsche ponden roggebrood 29 cents.

AMSTERDAM, den 11 November.

Tarwe, in een doen, 127 pond Vriessche *f* 175; 125 pond Zeeklimmer *f* 170.

Rogge, prijshoudend, 126 pond N. Brentsche *f* 132; 117 pond Stettin *f* 130; 120 pond Pruisch-Pommer *f* 140.

Garst, wel zoo aangenaam, 106, 108 pond N. Oldammer Wicht *f* 122, 126.

Haver, als voren, 85 pond fijne; *f* 81.

Boekweit, niet in omgegaan.

Koolzaad, ¼ p. vl. lager; 9 Vats dadelijk 71 p. vl.

Lijnzaad, zonder handel.

Hennipzaad, *f* 200 à 280.

GENEVA, den 11 November.

Jenever het Nedvat, Tar, zonder Faust, *f* 19,00; zonder de Accijns Proef het » » » » 21,75 } tonder de Accijns.

BUITENLANDSCHE STAATSPRIJZEN.

Te Weenen waren den 3 Nov. genoteerd 5 pCt. Metall. 101⅞; 4 pCt. 100; Bankactien 1390.

Het stijgen dezer laatsten werd voornamelijk [illegible] het vooruitzigt op een buitengewoon dividend.

Te Londen waren den 7: 3 pCt. gecons. 91⅜; Holl. W. S. 2½ pCt. 55⅞; 5 pCt. 100⅛, ¼; Sp. 42½, ¼; Port. 88¼, ¾.

Te Parijs waren den 10: 5 pCt. kont. 108,85; op tijd 109,05; 3 pCt. 81,60; Nap. rent. kont. 99,75; op tijd 99,80; Gecbh. 36¾; Perp. 36⅝; 3 pCt. 22½; Cortes 37; 3 pCt. 20¾; Uitg. 14⅝; Nieuwe Leening 44⅞.

Te Antwerpen waren den 12: Belg. 101; O. Metall. 102⅝; Sp. Gueldh. 32½; perpet. 32½; Leening 1834, 46⅜, ¾, ⅝; Uitg. schuld 1834, 23½; Nap. renten 92½; Sicil. 93; Rom. L. 101⅞; Hr. te Antw. 1834, 98¼; Braz. 66⅞.

BEURSBERIGT DER EFFECTEN TE AMSTERDAM.

DONDERDAG, *den 13 November.*

	Laatste koers	Hoogste koers	Koers 12 dezer		Laatste koers	Hoogste koers	Koers 12 dezer
Nederlanden. pCt.				Rentmr. pCt.			
Werkel. Schuld	5	5⅛	5⅛	Ongelukk. Uitgest.	1¼		
Dito dito	5	101⅞	101⅝	Spanje bij Erdmin	5	46⅜	46⅝
Uitgestelde dito	2½			Portugal.			
Kanbiljet. dito	25	25⅛	25	Obligatien te Lond.	3	58½	
Amort. dito	4½	95⅞	95¾	Nieuw.			
Dito dito	3½	79⅝		Certificat H. & B.	5		
Schatk. dito	4			Dito Paz & Fp.	5		
Hoofdelijke dito	4½	118⅞	118⅝	Rusland.			
Nieuwe dito	4½	104¼	104⅛	Obl. Hope	5	104¼	
Frankrijk.				Dito dito	5	103	
Inschr. Grootb.	3			Cert. dito	5	98¼	97⅞
Spanje.				Obl. te Londen	5		
Perpet. Amst.	5	32⅞	32⅞	Certif. te Hamb.	5		
Dito 1000	3	19⅝	19⅝	Inschrijv. Assig.	6	68⅝	
Uitgest. 3 pct. Sch.		15¼	15	Certificat. dito	6	68⅝	
Cert. Roth. Lond.	5			Zweden.			
Dito Coupons				Rand. Loot. fl. 500		150	

	Laatste koers	Hoogste koers	Koers 12 dezer
Pruissen. pCt.			
Aand. loot. R. 50		107	
N. te Londen 1830	4		
Oostenrijk.			
Dito dito *f* 100			
Dito dito 250	4		
Metaliek	5	99¼	99⅝
Dito Lond. gem.	5		
Deen			
[illegible]			
[illegible]			
[illegible]			
Diverse Actien.			
N. Wisseler aandeel	7½		
Diversen.			
Leening te Lond.	3		
Brazilien.			
Dito Ratesbijd.	5		

Beurs van het Geld: Beleen. 3¾ à 4 en Prol. 4¼ à 4½ pCt.

Te *'s Hertogenbosch*, bij de Gebr. LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers.